

Vlaams
Parlement

stuk **2470** (2013-2014) – Nr. 1
ingediend op 19 februari 2014 (2013-2014)

Voorstel van resolutie

van mevrouw Marijke Dillen en de heren Filip Dewinter,
Joris Van Hauthem, Jan Penris, Frank Creyelman, Johan Deckmyn en
Chris Janssens

betreffende de bevordering van de harmonieuze
combinatie van gezin en arbeid en de vrije keuze ter zake

TOELICHTING

Dit voorstel van resolutie neemt in gewijzigde versie de tekst over van *Parl.St.* VI.Parl. 2004, nr. 61/1.

Het gezin vormt voor het Vlaams Belang de hoeksteen van de samenleving en heeft, maatschappelijk gezien, een bijzonder grote betekenis. Het gezin verdient vanuit het beleid de grootst mogelijke aandacht, ondersteuning en bescherming. Voor de samenleving is het belangrijk dat gezinnen het goed hebben. Zonder gezinnen is er geen toekomst. Gezinnen vormen immers de samenleving van morgen. Vlaanderen moet dan ook op continue basis een politiek voeren die ten volle rekening houdt met het gezin en moet er nauwlettend op toezien dat het gezin door geen enkele maatregel wordt benadeeld.

Het is belangrijk de evoluties te volgen en in het belang van de gezinnen het beleid daarop te laten inspelen.

De traditionele verdeling van de taken tussen mannen en vrouwen in het gezin heeft de jongste decennia een gevoelige wijziging ondergaan. De traditionele taakverdeling, waarbij de man uit werken gaat en de vrouw thuisblijft voor de opvoeding van de kinderen en het huishouden, wordt zeldzaam.

De toenemende arbeidsparticipatie van de vrouw buiten het gezin maakt een nieuwe verdeling van de gezinszorgtaken tussen mannen en vrouwen noodzakelijk en vraagt om maatregelen die een harmonieus samengaan van gezinszorg en arbeidsparticipatie van beide gezinspartners mogelijk maken.

Maar de vrije keuze inzake de combinatie van gezin en arbeid moet centraal staan. Gezinnen moeten in alle vrijheid kunnen beslissen of een van de partners thuis wil blijven voor de opvoeding van de kinderen en het thuiswerk – waarbij we willen onderstrepen dat dat ook de vader kan zijn die daarvoor bewust kiest – dan wel of beide ouders buitenshuis willen werken en de zorg voor het gezin onder elkaar verdelen.

We pleiten voor een gelijkwaardigheid tussen man en vrouw en ook tussen de buitenshuis werkende en de thuiswerkende ouder.

Gezinnen waar een van de ouders er bewust voor kiest thuis te blijven voor de opvoeding en de verzorging van de kinderen, mogen niet worden ontmoedigd in hun keuze. Ook die gezinssituatie vereist maatregelen om die keuze mogelijk te maken en om de thuisblijvende partner te laten participeren aan het maatschappelijke leven. Het is immers duidelijk dat de gezinspartners op basis van absolute gelijkwaardigheid en volle vrijheid de keuze moeten hebben voor het klassieke traditionele gezin (de ene partner werkt en de andere blijft thuis) en het nieuwe traditionele gezin (beide partners werken en verdelen de gezinszorgen onder elkaar). Zodra die keuze is gemaakt, moet iedereen die voorkeur respecteren, ook de overheid.

De vrije keuze inzake de combinatie van gezin en arbeid moet centraal staan: aan de gezinnen wordt de vrijheid en de mogelijkheid gegeven om zelf te kiezen of een van de partners thuisblijft voor de opvoeding van de kinderen en het thuiswerk, dan wel of beide partners buitenshuis gaan werken en de zorg van het gezin onder elkaar verdelen. Er moet worden beklemtoond dat beide mogelijkheden gelijkwaardig zijn.

Een harmonieus gezinsleven vereist overigens voortdurend overleg tussen de partners over de gevolgen van die keuze. Er moeten afspraken worden gemaakt over wie wat doet, waarbij het wederzijdse respect tussen beide partners en het respect van de overheid voor hun keuze van bijzonder belang is.

Maar om tot een vrije keuze te kunnen overgaan, moeten gezinnen ook daadwerkelijk kunnen kiezen uit twee ‘gelijkwaardige modellen’. Indien het uit financiële overwegingen niet haalbaar is dat een van de ouders thuisblijft, of indien de kinderopvang onvoldoende en de arbeidsorganisatie niet haalbaar is, is er geen sprake van een vrije keuze inzake de combinatie van gezin en arbeid.

Voor vele gezinnen is het vandaag de dag moeilijk om gezin en arbeid op een harmonieuze wijze te combineren. Maar wanneer de combinatie tussen gezinsleven en arbeid niet op een harmonieuze wijze verloopt, leidt dat tot hoge prestatiedruk, stress en vele eruit voort-spruitende problemen.

Ondersteunende beleidsmaatregelen moeten worden uitgewerkt. Hier ligt een belangrijke uitdaging voor een dynamische gezinspolitiek.

Het is duidelijk dat in de eerste plaats de overheid in dat keuzeproces een belangrijke rol speelt: de overheid moet de vrije keuze mogelijk maken. Het is de plicht van de overheid een bepaalde gezinskeuze mogelijk te maken, te beschermen en te ondersteunen.

Het is dan ook belangrijk dat de overheid op een consequente en doorgedreven wijze een beleid voert waarbij de gelijkwaardigheid tussen de gezinspartners wordt benadrukt en de arbeidsverdeling in en buiten het gezin mogelijk gemaakt en ondersteund wordt. Zo is bij wijze van voorbeeld een beleid dat louter gericht is op een gelijke behandeling van mannen en vrouwen op de arbeidsmarkt (zoals bijvoorbeeld een gelijk loon) onvoldoende, in die zin dat het moet worden gecombineerd met een beleid, gericht op een meer gelijke verdeling van de taken en verantwoordelijkheden in het gezin. Uit een studie in opdracht van de Vlaamse Regering over de combinatie van arbeid en gezin (Glorieux, Laurijsen en Koelet 2009) blijkt immers dat vrouwen veel meer dan mannen opteren voor deeltijds werk om de combinatie gezin en arbeid te kunnen waarmaken.

Mogelijkheden daartoe liggen zowel bij de Vlaamse Regering als bij de Federale Regering, ieder binnen de bevoegdheidsdomeinen. Om die vrije keuze mogelijk te maken, moeten de Vlaamse overheid en de federale overheid onder andere het belang van de thuisblijvende ouder benadrukken. Ze moeten het mogelijk maken dat één ouder thuis kan blijven door de toekenning van een financiële ondersteuning voor de thuiswerkende ouder en de uitwerking van een statuut. Concreet verwijzen we hier naar een al bekend Vlaams Belangstandpunt tot invoering van een opvoedersloon.

Maar ook het uitwerken van maatregelen om de combinatie van gezin en arbeid te vergemakkelijken en te ondersteunen, zijn essentieel.

Een blijvende ontwikkeling van een degelijke, kwaliteitsvolle én betaalbare kinderopvang en buitenschoolse opvang, zijn daarbij van prioritair belang, met aandacht voor voldoende flexibiliteit, op voorwaarde dat daarbij ernstig rekening wordt gehouden met de belangen van de kinderen.

Ook het uitwerken van ruimere mogelijkheden tot loopbaanonderbreking om gezinsredenen is nodig. Het bestaande systeem van tijdskrediet, waarbij de werknemer zijn loopbaan kan onderbreken of verminderen voor ouderschapsverlof, verlof voor verzorging van een

ernstig ziek gezins- of familielid en verlof voor palliatieve zorg, moet worden verrijkt en uitgebreid.

Maatregelen ter ondersteuning en stimulering van deeltijds werken zonder risico voor de betrokkenen op het vlak van werkzekerheid en met de mogelijkheid tot herintreding, verdienen aandacht.

Ook de bedrijfswereld heeft een belangrijke verantwoordelijkheid en moet haar steentje bijdragen aan de verwezenlijking van de daadwerkelijke vrije keuze inzake de combinatie van gezin en arbeid. Zij bepaalt immers mee naast de overheid de arbeidsvoorwaarden, reglementering en cultuur van de werkende partners. Een gezinsvriendelijke arbeidsorganisatie is duidelijk niet tegen de onderneming gericht, waarvoor economische doelstellingen een prioritaire plaats innemen, maar helpt mee de doelstellingen van het bedrijf te realiseren en is op termijn voor de onderneming zelfs rendabel door een afname van stress en alle eraan gekoppelde problemen, die kunnen ontstaan door de moeilijke combinatie tussen gezin en arbeid. Gezinnen hebben behoefte aan goed draaiende en rendabele bedrijven die voor werkgelegenheid zorgen. Bedrijven hebben op hun beurt behoefte aan gemotiveerde en productieve werkkrachten.

Zo moet worden nagegaan op welke wijze het traditionele werkmodel doorbroken kan worden door in de arbeidsverhoudingen meer rekening te houden met de gezinsomstandigheden van de werknemers, zodat de werknemers niet enkel verantwoordelijkheid kunnen opnemen binnen het bedrijf, maar ook binnen hun eigen gezin. De ontwikkeling van een gezinsvriendelijke bedrijfscultuur en arbeidsreglementering zijn essentieel. De vraag van werkgevers naar flexibiliteit moet worden aangevuld met het organiseren van flexibiliteit op maat van de gezinnen.

Voorbeelden zijn: een gezinsvriendelijke arbeidsreglementering, gezins- en kindvriendelijke arbeidsuren waarbij een systeem van glijdende werktijden, waar mogelijk, aanbeveling verdient, samen met het invoeren van variabele werkregelingen, het opzetten van telewerk, het organiseren van diensten voor het gezin zoals kinderopvang, strijkdiensten enzovoort. Maar ook het behoud van carrièreperspectieven en een gezinsvriendelijke aanpak inzake bijscholing van werknemers, gezien het toenemende belang van permanente bijscholing en vorming, zijn belangrijk.

De overheid kan door de creatie van een reeks wettelijke maatregelen de bedrijfswereld stimuleren dat pad te bewandelen. Gezinsvriendelijke beslissingen van bedrijven moeten worden gecompenseerd met financieel ondersteunende maatregelen van de overheid en met fiscale voordelen.

Marijke DILLEN

Filip DEWINTER

Joris VAN HAUTHEM

Jan PENRIS

Frank CREYELMAN

Johan DECKMYN

Chris JANSSENS

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

- overwegende dat:
 - 1° de overheid de gelijkwaardigheid tussen gezinsleden moet ondersteunen;
 - 2° in het gezin beide partners de vrije keuze moeten hebben inzake de combinatie van gezin en arbeid;
 - 3° de overheid een wettelijk kader moet creëren om die vrije keuze daadwerkelijk mogelijk te maken;
 - 4° het uitwerken van structurele maatregelen die een harmonieuze combinatie van gezin en arbeid mogelijk maken, een belangrijke uitdaging vormt voor een dynamische gezinspolitiek;
 - 5° de bedrijfswereld moet worden gestimuleerd om een gezinsvriendelijke arbeidsreglementering uit te werken en daarbij fiscaal en financieel moet worden ondersteund door het beleid;
- vraagt de Vlaamse Regering:
 - 1° een beleidsplan uit te werken met structurele maatregelen, zowel op het individuele als op het collectieve vlak, om een vrije keuze en een harmonieuze combinatie van gezin en arbeid maximaal mogelijk te maken;
 - 2° maatregelen te nemen om de opvoedings- en zorgtaken (op) te waarderen;
 - 3° projecten en programma's uit te werken en te ondersteunen die gezinnen ertoe aanzetten om in dialoog en met wederzijds respect gedeeld verantwoordelijk te zijn voor een kwaliteitsvol gezinsleven;
 - 4° maatregelen uit te werken die de bedrijven stimuleren om een gezinsvriendelijke bedrijfscultuur en arbeidsreglementering in te voeren, waarbij de bedrijven fiscaal en financieel worden gecompenseerd;
 - 5° er bij de Federale Regering op aan te dringen die problematiek eveneens bespreekbaar te maken en initiatieven te ontwikkelen.

Marijke DILLEN

Filip DEWINTER

Joris VAN HAUTHEM

Jan PENRIS

Frank CREYELMAN

Johan DECKMYN

Chris JANSSENS